

Opinia Komitetu Regionów „Program »Bezpieczniejszy internet« (2009–2013)”

(2008/C 325/14)

KOMITET REGIONÓW

- Sądzi, że przeprowadzone dotychczas działania trzeba przystosować do nowych potrzeb z uwagi na pojawienie się nowych technologii i usług, które prowadzą do powstania nowych zagrożeń lub nasilają te już istniejące.
- Zaleca, by przynajmniej w odniesieniu do treści niezgodnych z prawem osiągnąć zasadnicze porozumienie poprzez porównanie norm prawa karnego i ustalenie wspólnych elementów. Działania powinny wspierać tworzenie europejskiej czarnej listy treści niezgodnych z prawem oraz promować jej wykorzystanie przez dostawców usług internetowych.
- Opowiada się za tym, żeby w działania podejmowane w celu podnoszenia świadomości użytkowników końcowych wyraźnie włączyć samorządy lokalne i regionalne, które mają najbliżej do grup docelowych oraz posiadają największe możliwości przekazywania informacji, a także realizowania konkretnych projektów i programów.
- Zaleca, aby ośrodki informacyjne realizowały wytyczone strategie zwracania się do dzieci, rodziców i nauczycieli oraz zadbały o zapewnienie jakości tych działań. Program ma także wspierać aktywniejszy udział środków masowego przekazu w kampaniach informacyjnych.
- Uważa, iż szczególnie ważna jest z jednej strony jak najściślejsza współpraca między telefonami zaufania, organami ścigania i dostawcami usług internetowych, z drugiej zaś zaangażowanie innych podmiotów, na przykład właściwych organizacji społecznych i pozarządowych.
- Opowiada się za tym, aby przy opracowywaniu programów nauczania informatyki i edukacji medialnej zwracać należyłą uwagę na bezpieczeństwo w środowisku online. Działania powinny ponadto być ukierunkowane nie tylko na ochronę dzieci, lecz także na ich aktywne zaznajomienie z bezpiecznym korzystaniem z internetu (wzmocnienie pozycji).

Sprawozdawca: Jan ORAVEC (SK/PPE), burmistrz Štúrova

Dokument źródłowy

Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wieloletniego wspólnotowego programu ochrony dzieci korzystających z internetu oraz innych technologii komunikacyjnych
COM(2008) 106 wersja ostateczna — 2008/0047 COD

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

UWAGI OGÓLNE

Ogólny komentarz dotyczący programu

1. Podziela pogląd, że w czasie, jaki minął od ustanowienia planu działania „Bezpieczniejszy Internet”, istotnym zmianom uległy zarówno technologie, jak i sposoby korzystania z nich. Dzieci są w coraz większym stopniu aktywnymi użytkownikami nowych technologii i ich ochrona przed szkodliwymi treściami, ograniczenie dystrybucji niezgodnych z prawem treści oraz działania wychowawcze uczące świadomego i krytycznego korzystania z internetu to ogromne wyzwania dla polityków, prawodawców, dla branży i użytkowników, a w szczególności dla rodziców, opiekunów i wychowawców. Wszyscy oni muszą czynnie stawiać czoła tym wyzwaniom.

2. Zgadza się, że do najpoważniejszych zagrożeń dla dzieci związanych z technologiami sieciowymi należą sytuacje: kiedy dzieci ponoszą bezpośrednią szkodę, jako ofiary wykorzystywania seksualnego, co jest dokumentowane poprzez fotografie, filmy lub pliki audio, które są następnie udostępniane za pośrednictwem internetu; kiedy kontaktują się z nimi osoby chcące się z nimi zaprzyjaźnić w celu wykorzystania ich seksualnie (uwodzenie przez internet); oraz kiedy padają ofiarami nękania w środowisku online (cybernękanie).

3. Przyjmuje do wiadomości ustalenia z końcowej oceny planu działań „Bezpieczniejszy Internet”.

4. Docenia programy UE na rzecz bezpieczniejszego internetu jako jedyne ogólnoeuropejskie inicjatywy dotyczące ochrony dzieci w środowisku online.

5. Podziela pogląd, że przeprowadzone dotychczas działania były skuteczne, ale że trzeba je przystosować do nowych potrzeb z uwagi na pojawienie się nowych technologii i usług, które prowadzą do powstania nowych zagrożeń lub nasilają te już istniejące.

6. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nowy program ułatwi współpracę i wymianę doświadczeń oraz najlepszych praktyk na wszystkich poziomach w odniesieniu do kwestii związanych z bezpieczeństwem dzieci w środowisku online, a co za tym idzie zwiększy wartość dodaną w wymiarze europejskim.

7. Jest świadomy trudności wiążących się z osiągnięciem porozumienia co do definicji pojęć „treści niezgodne z prawem” oraz „treści szkodliwe”, które są różnie rozumiane w poszczególnych krajach i kulturach.

8. Zaleca jednak, by przynajmniej w odniesieniu do „treści niezgodnych z prawem” osiągnąć zasadnicze porozumienie

poprzez porównanie norm prawa karnego i ustalenie wspólnych elementów.

9. Jest zdania, że proponowane rozwiązania przyczynią się do ochrony dzieci korzystających z internetu i innych technologii komunikacyjnych oraz, reagując na nowe trendy rozwojowe, ograniczą dystrybucję treści niezgodnych z prawem rozpowszechnianych online, ze szczególnym naciskiem na dystrybucję online materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci, uwodzenie i nękanie.

10. Ma nadzieję, że dalsze działania będą mieć na celu stymulowanie i wspieranie rozwoju i zastosowania rozwiązań technicznych do zwalczania niezgodnych z prawem treści i szkodliwych zachowań w środowisku online oraz promowanie współpracy i wymiany najlepszych praktyk między wieloma różnymi zainteresowanymi stronami na szczeblu lokalnym, regionalnym, europejskim i międzynarodowym.

11. Proponuje, by co roku organizować konferencje wytyczające ogólny kierunek działań z udziałem zainteresowanych stron na szczeblu krajowym, europejskim i międzynarodowym dające możliwość dyskusji na temat wyzwań i problemów pojawiających się w danym momencie oraz wymiany dobrych rozwiązań, a także stwarzające warunki sprzyjające współpracy.

12. Jest rozczarowany tym, że w staraniach o podnoszenie świadomości społeczeństwa, a zwłaszcza dzieci, rodziców, opiekunów i wychowawców, w zakresie możliwości i zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii sieciowych oraz sposobów zachowania bezpieczeństwa online nie uwzględnia się wyraźnie roli samorządów lokalnych i regionalnych, które mają najbliżej do grup docelowych oraz posiadają największe możliwości przekazywania ważnych informacji, a także realizowania konkretnych projektów i programów.

13. Popiera utworzenie i dalszy rozwój bazy wiedzy, która będzie wykorzystywana przy zajmowaniu się istniejącymi i pojawiającymi się zagrożeniami i konsekwencjami korzystania z internetu.

14. Zaleca koordynację badań w odnośnych dziedzinach w UE i poza nią oraz rozwój wiedzy dotyczącej ewoluujących sposobów korzystania z technologii sieciowych przez dzieci, powiązanych zagrożeń oraz możliwego szkodliwego wpływu, jaki korzystanie z technologii sieciowych może mieć na dzieci, z uwzględnieniem aspektów technicznych, psychologicznych i społecznych. Zachęca także do wskazywania pozytywnych przykładów działań wychowawczych uczących krytycznego korzystania z mediów.

15. W pełni popiera nawiązanie do projektu „Bezpieczny Internet +” i jego usprawnienie.

16. Wzywa instytucje wspólnotowe i rządy państw członkowskich, by w ramach swych kompetencji poświęciły tej problematyce należyta uwagę.

17. Ma nadzieję, że realizacja działań w znacznym stopniu przyczyni się do zmniejszenia zagrożeń dla dzieci korzystających z internetu i innych technologii komunikacyjnych.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Załącznik 1 — obszar działania 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Udostępnienie społeczeństwu punktów kontaktowych, w których można zgłaszać niezgodne z prawem treści online oraz szkodliwe zachowania. Działania powinny zapewnić, aby punkty kontaktowe były skuteczne, widoczne dla społeczeństwa, pełniły funkcje łączników z innymi działaniami na poziomie krajowym oraz współpracowały na poziomie europejskim nad rozwiązywaniem problemów o charakterze transgranicznym, a także wymieniały się najlepszymi praktykami.</p>	<p>1. Udostępnienie społeczeństwu punktów kontaktowych, w których można zgłaszać niezgodne z prawem treści online oraz szkodliwe zachowania. Działania powinny zapewnić, aby punkty kontaktowe były skuteczne, widoczne dla społeczeństwa, pełniły funkcje łączników z innymi działaniami na poziomie krajowym oraz współpracowały na poziomie europejskim nad rozwiązywaniem problemów o charakterze transgranicznym, a także wymieniały się najlepszymi praktykami. <u>Należy wspierać rozpowszechnianie wśród użytkowników informacji o telefonach zaufania i wykorzystać możliwości samorządów w zakresie rozpowszechniania ważnych informacji.</u></p>

Uzasadnienie

Punkty kontaktowe i telefony zaufania mogą spełniać swoją funkcję tylko wtedy, gdy jak największa ilość użytkowników wie o ich istnieniu, dlatego też trzeba jak najszerzej o nich informować, a samorządy mają bardzo duże możliwości w tym zakresie.

Poprawka 2

Załącznik 1 — obszar działania 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>2. Zwalczanie szkodliwych zachowań w środowisku online, w szczególności uwodzenia i nękania. Działania będą mieć na celu zwalczanie zjawiska uwodzenia online, polegającego na tym, że osoba dorosła zaprzyjaźnia się z dzieckiem z zamiarem dopuszczenia się wykorzystania seksualnego, oraz nękania. Będą one obejmować kwestie techniczne, psychologiczne i socjologiczne związane z tymi zagadnieniami oraz promować współpracę i koordynację między zainteresowanymi stronami.</p>	<p>2. Zwalczanie szkodliwych zachowań w środowisku online, w szczególności uwodzenia i nękania. Działania będą mieć na celu zwalczanie zjawiska uwodzenia online, polegającego na tym, że osoba dorosła zaprzyjaźnia się z dzieckiem z zamiarem dopuszczenia się wykorzystania seksualnego, oraz nękania. Będą one obejmować kwestie techniczne, psychologiczne i socjologiczne związane z tymi zagadnieniami oraz promować współpracę i koordynację między zainteresowanymi stronami. <u>Szczególnie ważna jest z jednej strony jak najściślejszą współpraca między telefonami zaufania, organami ścigania i dostawcami usług internetowych, z drugiej zaś zaangażowanie innych podmiotów, na przykład właściwych organizacji społecznych i pozarządowych.</u></p>

Uzasadnienie

Jednym z podstawowych warunków skuteczności działań zaradczych jest szybkie i płynne przekazywanie informacji z telefonów zaufania innym podmiotom biorącym udział w walce z treściami niezgodnymi z prawem i ze szkodliwymi zachowaniami.

Poprawka 3

Załącznik I — obszar działania 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
3. Stymulowanie zastosowania rozwiązań technicznych do skutecznego zwalczania niezgodnych z prawem treści i szkodliwych zachowań w środowisku online. Działania powinny zachęcać do opracowywania i dostosowywania skutecznych narzędzi technicznych w celu skutecznego zwalczania niezgodnych z prawem treści i szkodliwych zachowań w środowisku online, przeznaczonych do użytku przez ogół zainteresowanych stron.	3. <u>Wspieranie i stymulowanie</u> Stymulowanie zastosowania rozwiązań technicznych do skutecznego zwalczania niezgodnych z prawem treści i szkodliwych zachowań w środowisku online. Działania powinny zachęcać do opracowywania i dostosowywania skutecznych narzędzi technicznych w celu skutecznego zwalczania niezgodnych z prawem treści i szkodliwych zachowań w środowisku online, przeznaczonych do użytku przez ogół zainteresowanych stron. <u>Powinny zapewniać koordynację w tworzeniu europejskiej czarnej listy treści niezgodnych z prawem oraz promować jej wykorzystanie przez dostawców usług internetowych.</u>

Uzasadnienie

Nowe rozwiązania techniczne trzeba nie tylko stymulować, ale także wspierać. Europejska czarna lista może pomóc w zapobieganiu treściom niezgodnym z prawem, oraz ewentualnie także w reagowaniu na nie.

Poprawka 4

Załącznik I — obszar działania 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
3. Stymulowanie zaangażowania dzieci i młodzieży w tworzenie bezpieczniejszego środowiska online. Działania będą miały na celu zaangażowanie dzieci i młodzieży, tak aby lepiej zrozumieć ich poglądy i doświadczenia dotyczące korzystania z technologii sieciowych oraz sposobów promowania środowiska online bezpieczniejszego dla dzieci.	3. Stymulowanie zaangażowania dzieci i młodzieży w tworzenie bezpieczniejszego środowiska online. Działania będą miały na celu zaangażowanie dzieci i młodzieży, tak aby lepiej zrozumieć ich poglądy i doświadczenia dotyczące korzystania z technologii sieciowych oraz sposobów promowania środowiska online bezpieczniejszego dla dzieci. <u>Powinno się zalecać, aby w programach nauczania informatyki i edukacji medialnej zwracać należytą uwagę na bezpieczeństwo w środowisku online oraz na zagrożenia związane z treściami niezgodnymi z prawem i szkodliwymi zachowaniami. Działania powinny ponadto być ukierunkowane nie tylko na ochronę dzieci, lecz także na ich aktywne zaznajomienie (nauka) z bezpiecznym korzystaniem z internetu (wzmocnienie pozycji).</u>

Uzasadnienie

W ramach interaktywnego nauczania wykwalifikowany pedagog jest w stanie zwrócić uwagę dzieci na niebezpieczeństwa wiążące się z korzystaniem z internetu, a z drugiej strony ich reakcje pozwalają mu na zrozumienie ich poglądów i doświadczeń związanych z technologiami sieciowymi.

Poprawka 5

Załącznik I — obszar działania 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
4. Szersze udostępnienie informacji o skutecznych narzędziach zwalczania szkodliwych treści online. Działania będą miały na celu szersze udostępnienie informacji dotyczących działania i skuteczności narzędzi zwalczania potencjalnie szkodliwych treści online oraz zapewnienie użytkownikom informacji, instrumentów i aplikacji odpowiednio wspomagających ich w zwalczaniu szkodliwych treści na różnych platformach.	4. Szersze udostępnienie informacji o skutecznych narzędziach zwalczania szkodliwych treści online. <u>Informowanie także użytkowników o dostępnych możliwościach filtrowania szkodliwych treści.</u> Działania będą miały na celu szersze udostępnienie informacji dotyczących działania i skuteczności narzędzi zwalczania potencjalnie szkodliwych treści online oraz zapewnienie użytkownikom informacji, instrumentów i aplikacji odpowiednio wspomagających ich w zwalczaniu szkodliwych treści na różnych platformach.

Uzasadnienie

Informacje o odpowiednich czy nowych narzędziach radzenia sobie ze szkodliwymi treściami w internecie są ważne nie tylko dla specjalistów, ale dla praktycznie każdego użytkownika, tak by mógł w ramach swoich możliwości odpowiednio i jak najskuteczniej reagować na nowe zagrożenia.

Poprawka 6

Załącznik I — obszar działania 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
1. Podniesienie świadomości publicznej i rozpowszechnianie informacji o bezpieczniejszym korzystaniu z technologii sieciowych. Działania będą promować świadomość publiczną poprzez udostępnianie w sposób skoordynowany na obszarze całej Europy odpowiednich informacji o możliwościach oraz o zagrożeniach i sposobach ich zwalczania. Będą też one promować efektywne pod względem kosztów sposoby dystrybucji informacji podnoszących świadomość wśród dużej liczby użytkowników.	1. Podniesienie świadomości publicznej i rozpowszechnianie informacji o bezpieczniejszym korzystaniu z technologii sieciowych. <u>Wspieranie aktywniejszego udziału środków masowego przekazu w kampaniach informacyjnych.</u> Działania będą promować świadomość publiczną poprzez udostępnianie w sposób skoordynowany na obszarze całej Europy odpowiednich informacji o możliwościach oraz o zagrożeniach i sposobach ich zwalczania. Będą też one promować efektywne pod względem kosztów sposoby dystrybucji informacji podnoszących świadomość wśród dużej liczby użytkowników.

Uzasadnienie

Krajowe i lokalne media także odgrywają niezastąpioną rolę w szerzeniu informacji o bezpieczniejszym korzystaniu z technologii sieciowych, dlatego też trzeba wspierać ich udział w procesie podnoszenia świadomości i kampaniach informacyjnych.

Poprawka 7

Załącznik I — obszar działania 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Utworzenie punktów kontaktowych, w których rodzice i dzieci mogą uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące bezpieczeństwa online. Działania będą miały na celu umożliwienie użytkownikom podejmowania przemyślanych i odpowiedzialnych wyborów poprzez zapewnienie im porad dotyczących odnośnych zagadnień oraz środków zapobiegawczych, jakie należy podejmować w celu zachowania bezpieczeństwa online.	2. Utworzenie punktów kontaktowych, w których rodzice i dzieci mogą uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące bezpieczeństwa online. <u>Informacje o punktach kontaktowych muszą być w jak największym stopniu rozpowszechnione w społeczeństwie.</u> Działania będą miały <u>powinny mieć</u> na celu umożliwienie użytkownikom podejmowania przemyślanych i odpowiedzialnych wyborów poprzez zapewnienie im porad dotyczących odnośnych zagadnień oraz środków zapobiegawczych, jakie należy podejmować w celu zachowania bezpieczeństwa online.

Uzasadnienie

Punkty kontaktowe mogą spełniać swoją funkcję tylko wtedy, gdy społeczeństwo czy użytkownicy są świadomi ich istnienia i wiedzą dzięki temu, skąd mogą uzyskać informacje i odpowiedzi na swoje pytania.

Poprawka 8

Załącznik I — obszar działania 3

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
3. Zachęcanie do usprawniania skutecznych i efektywnych pod względem kosztów metod i narzędzi podnoszenia świadomości. Działania będą miały na celu usprawnienie odnośnych metod i narzędzi podnoszenia świadomości w celu zapewnienia ich większej skuteczności i efektywności pod względem kosztów w dłuższym horyzoncie czasowym.	3. <u>Wymaganie, by ośrodki informacyjne realizowały wytyczone strategie zwracania się do dzieci, rodziców i nauczycieli.</u> Zachęcanie do usprawniania skutecznych i efektywnych pod względem kosztów metod i narzędzi podnoszenia świadomości. Działania będą miały <u>powinny mieć</u> na celu usprawnienie odnośnych metod i narzędzi podnoszenia świadomości w celu zapewnienia ich większej skuteczności i efektywności pod względem kosztów w dłuższym horyzoncie czasowym. <u>Należy przy tym zadbać o zapewnienie jakości tych działań.</u>

Uzasadnienie

Ośrodki informacyjne odgrywają jedną z najważniejszych ról przy podnoszeniu świadomości społeczeństwa, ponieważ przekazywane przez nie informacje są bezpośrednio lub za pośrednictwem różnych kanałów informacyjnych przekazywane społeczeństwu. Ośrodki te muszą zatem być w stanie zwracać uwagę na niebezpieczeństwa i proponować rozwiązania. Niezbędna jest tu zatem koordynacja i ścisła współpraca ze specjalistami w dziedzinie edukacji medialnej i umiejętności korzystania z mediów.

Bruksela, 9 października 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE
